

Н.З.

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеского ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

НАУКОВІ ТАДРИ

ВЕСНЯНЕ СВЯТО

Шістдесят років жінки всього світу відзначають міжнародний жіночий день 8 Березня — день солідарності жінок — трудівниць усіх континентів у боротьбі за рівноправність і свободу, за мир і національну незалежність народів, за демократію та соціалізм. У нашій країні цей день перетворився на всенародне свято. Його відзначають не лише на кожному підприємстві, в установі, учбовому закладі, але й у кожній родині.

За шістдесят років невідмінно змінилася доля жінок у нашій країні та інших країнах соціалістичного табору. Жінка-трудівниця — повноправний член суспільства, будівник нового життя. У народному господарстві Радянського Союзу зайнято близько 50 процентів жінок а в колгоспах — 64 проценти. Безперервно зростає кількість жінок-спеціалістів з вищою та середньою освітою (майже 60 процентів). Серед працівників освіти в нашій країні жінок 72 проценти, в охороні здоров'я — 85. Понад 37 процентів жінок у числі наукових працівників країни. Звання академіка, члена-кореспондента, професора удостоєні більше 1000 радянських жінок і понад 40 тисяч мають вченій ступінь доктора або кандидата наук.

Багато тисяч жінок — педагогів та інженерів дав країні за роки радянської влади наш університет. Нині професорсько-викладацький колектив університету налічує 264 жінки. Серед них три доктора наук і 102 кандидати.

Цього року трудячі жінки нашої планети відзначають своє міжнародне свято напередодні великої і славної події — 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Великий вождь світового пролетаріату вважав першочерговим завданням Великої Жовтневої соціалістичної революції розкріпачення жінки, піклування про створення соціально-економічних умов, які забезпечать поглиблення побуту, виховання підростаючого покоління.

Володимир Ілліч Ленін вчив партію та народ активніше залучати жінок до громадської діяльності і керування державою. Серед депутатів Верховної Ради СРСР сьомого скликання 425 жінок, що становить 28 процентів від загальної кількості депутатів і перевищує число жінок — членів парламенту усіх капіталістичних країн разом узятих. Приклад жінок нашої країни та інших країн соціалістичного табору запалює трудівниць всього світу на боротьбу за рівноправ'я жінки. У всіх країнах поширюється рух жінок за мир, за солідарність з народами, що борються за свою національну незалежність. Демократичні жіночі організації посилюють свою солідарність з народом В'єтнаму, з арабськими народами, з борцями за свободу в країнах Європи, Азії, Латинської Америки. Жінки всієї землі усвідомлюють свою відповідальність за майбутнє людства. Саме тому вони разом з усіма прогресивними силами ведуть боротьбу за мир, демократію та соціалізм.

ВЕТЕРАН ПРАЦІ

Багато теплих, щиріх слів почую в це світле свято — 8 Березня — Наталії Дмитрівні Макієвої. У цей день, заходячи в приймальну парткому, її вітатиме кіжен.

До Наталії Дмитрівни часто звертаються в справах, які, всі це добре знають, вона обов'язково допоможе вирішити. А часто приходять просто поділитись своїми думками, порадитись. І завжди від неї йдуть у хорошому настрої.

Багато друзів у Наталії Дмитрівні. Серед них — чимало мо-

лоді. У ній бачать і старшого товариша — досвідченого, широго, і друга, який завжди допоможе порадою. Тому й тягнуться до неї люди.

Понад двадцять років працює Наталія Дмитрівна Макієва в університеті, в партійному комітеті. А свято 8 Березня, в ній подвійне, бо цього року вона відзначає півстоліття трудового робочого стажу.

В це прекрасне весняне свято бажаємо Наталії Дмитрівні багато сонячних днів, міцного здоров'я і великого щастя.

РІК ВИДАННЯ

XXXVI

№ 8 (991)

7 БЕРЕЗНЯ

1970 р.

Ціна 2 коп.

РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ, ЯК ВЛАДОЮ ТРУДЯЩИХ, В ПЕРШІ Ж МІСЯЦІ ЇЇ ІСНУВАННЯ, БУВ ВЧИНЕНІЙ В ЗАКОНОДАВСТВІ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ ЖІНКИ, НАЙРІШУЧІШІЙ ПЕРЕВОРОТ. З ТИХ ЗАКОНІВ, ЯКІ СТАВИЛИ ЖІНКУ В СТАНОВИЩЕ ПІДЛЕГЛЕ, В РАДЯНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ НЕ ЗАЛИШИЛОСЬ КАМЕНЯ НА КАМЕНІ.

В. І. Ленін.

ДОРОГІ ЖІНКИ!

ДЕНЬ 8 БЕРЕЗНЯ В НАШІЙ КРАІНІ — СВІТЛЕ І РАДІСНЕ СВЯТО. ВЕСЬ РАДЯНСЬКИЙ НАРОД ВШАНОВУЄ СВОІХ СЛАВНИХ ДОЧОК І ВІДЗНАЧАЄ ІХ ЗАСЛУГИ В КОМУНІСТИЧНОМУ БУДІВНИЦТВІ, В СТВОРЕННІ МАТЕРІАЛЬНИХ І ДУХОВНИХ БАГАТСТВ, В ЗМІНЕННІ ДРУЖБИ МІЖ НАРОДАМИ НАШОЇ КРАІНИ.

МИ НА ПОРОЗІ СЛАВНОЇ ДАТИ — 100-річчя ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА. І ВСІ РАДЯНСЬКІ ЖІНКИ, В ТОМУ ЧИСЛІ І ЖІНКИ НАШОГО КОЛЕКТИВУ, ЗНАЮТЬ, що ВІД ІХ ПРАЦІ, ЕНЕРГІЇ, ВІД ІХ ТАЛАНТУ І ВОЛІ БАГАТО ДЕ В ЧОМУ ЗАЛЕЖИТЬ УСПІХ НАШОЇ КРАІНИ, ІІ ПОДАЛЬШІЙ РУХ ВПЕРЕД ПО ШЛЯХУ, ВКАЗАНОМУ ЛЕНІНИМ.

ВІД ІМЕНІ ВСЬОГО НАШОГО КОЛЕКТИВУ ЩИРО ВІТАЄМО ВСІХ ЖІНОК ЗІ СВЯТОМ І БАЖАЄМО ІМ НОВИХ ВЕЛИКИХ УСПІХІВ У РОБОТІ, ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я, РАДІСНОГО І ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ!

ПАРТКОМ, РЕКТОРАТ,
КОМІТЕТ ЛКСМУ, ПРОФКОМ.

ЩАСТИ ВАМ, ДІВЧАТА!

ЩО МОЖНА сказати про людей, яких знаєш якіхось 2—3 години? Очевидно, не більше того, що сказали в деканаті: «Одна з кращих груп — група четвертого курсу студентів-біохіміків, вірніше — студенток: 7 осіб з 8 — дівчата. Сесія тільки на «добре» та «відмінно». Що ще можна було додати до цього, коли б зустріч з ними відбулася не в один з днів їх педагогічної практики в школі?

Наташа Косенко, обережно несучи гербарій, заходить в шостий клас. Вона, звичайно, хвилюється: урок доведеться проводити без вчителя, а їй дуже хочеться, щоб діти її розуміли, уважно слухали.

Викликає до дошки, ставить оцінки, з цікавістю чекає доповнень і ледь посміхається. Урок йде благополучно.

Напевне, сьогодні більше, ніж всі інші, хвилюється Таня Комлева, симпатична темноволоса дівчинка — староста групи. Вже декілька днів підряд на кожній перерві її буквально переслідувалася дівчинка. «Звичайна вічливість ученици», — думала Таня. Та у записці, адресованій їй, зізнання: «Ви дуже нам сподобались, ми просто закохані у Вас, і в ботаніку, особливо я. Чому Ви не хочете залишитися у нас в школі? Будь ласка, заходьте до нас в клас». І підпис: «Марина».

— Тепер у мене є маленький друг, напевне, найвідданіший, — сміється Таня.

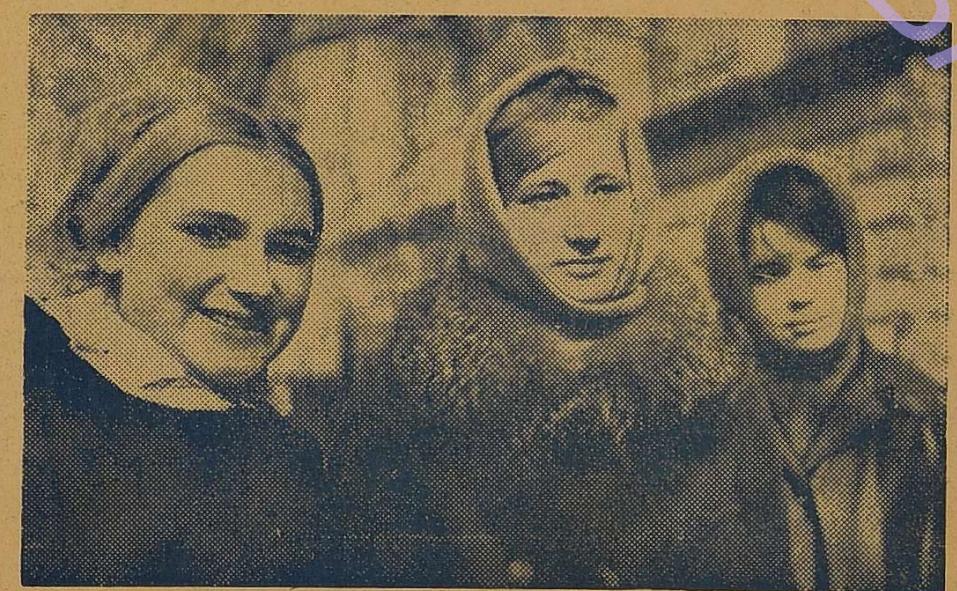
Ось і кінець дня, важкого, неспокійного. Зачинилися двері школи. Ще кілька хвилин дівчата без послання на студентську недосвідченість, навіть коли з'явився той клас, про який кажеш «мій».

В учительській після уроків Таня Гаращенко, Лариса Щербаченко, Лена Грищенко, комсорг курсу, Таня Комлева і Наташа Консенко. Правда, зараз відсутня Таня Руденко, мечниковська стипендіатка, староста гуртка біохімії. Вона хворіє. Таня дуже симпатична людина. Вона не скаже: «Ну я ти цього не розуміш» — навіть коли доведеться пояснювати вп'яте (а таке трапляється часто). Цікавою є думка єдиного юнака в групі Миши Левіна: «Таня талановитіша нас. Це безсумнівно. Але дуже скромна».

Шо можна було довідатись про них за три години. Ледь більше того, що написано в офіційних відомостях. Але знати про їх наочання, про їх захопленість своєю науковою — це, значить, знати, що в житті їх будуть справжні спеціалісти, ерудовані і спостережливі, з відкритими серцями, допитливими очима і ласкавими руками.

Хай щастить вам, дівчата!

Л. БЕЛОЗЬОРОВА.

На фото В. Шишіна студентки групи біохімії.

Десять років зв'язують Ніну Іванівну Хмельову з нашим університетом, зокрема, з кафедрою історії КПРС, де вона спочатку працювала старшим лаборантом, а з 1962 року працює завідуючою кабінетом. Але Ніну Іванівну в університеті знають давно, щеконо ми вона, учасниця Великої Вітчизняної війни, стала студенткою історичного факультету. Знали тоді її як активістку, відмінницю навчання.

Нинішнє свято 8 Березня Ніна Іванівна зустрічає, сповнена енергії і нових творчих планів. То хай вони всі здійсняться!

Фото В. ШИШІНА.

ПРАВОФЛАНГОВІ

Відмінники — це не тільки ті, хто добре вчиться, є членом наукового гуртка. Це і активісти, які ставляться до громадських справ з такою ж серйозністю, як і до навчання та наукової роботи.

Поєднувати все це нелегко, навіть відмінникам, але такі студенти є. Їх називають іменними стипендіатами.

За наказом виконуючого обов'язки ректора професора О. В. Богатського стипендію імені В. І. Леніна отримуватимуть в цьому семестрі студент третього курсу історичного факультету О. Некрасов, студент четвертого курсу механіко-математичного факультету С. Норкін, студент четвертого курсу хімічного факультету С. Якубінський, студент п'ятого курсу фізичного факультету Г. Лошинський та студент четвертого курсу геолого-географічного факультету В. Зюльце.

Іменні стипендії одержуватимуть також студент четвертого курсу філологічного факультету В. Барладяну, студентка четвертого курсу біологічного факультету Т. Руденко, студентка факультету романо-германської філології Н. Тиселько.

Галина Федорівна Пелих, доцент філологічного факультету, користується великою повагою як професорсько-викладацького складу, так і студентів. Свідченням цього є те, що комуністи втретє обрали її членом партійного бюро.

З молоддю Галина Федорівна завжди в дружбі, яка не припиняється і після закінчення університету.

Принципова, ділова і разом з тим чуйна, Галина Федорівна завоювала повагу колективу, який бажає її в день 8 Березня великих успіхів в подальшій її роботі.

Фото В. ШИШІНА.

БУТИ ПОПЕРЕДУ

Активно включилися у проведення Ленінського заліку студенти першого курсу юридичного факультету.

Після роботи в колгоспі відразу ж взялися за навчання. Більшість студентів склали зимову сесію на «відмінно» та «добре», а В. Пищемуха, О. Єжова, В. Руденко, Е. Мартинюк стали відмінниками.

Зраз студенти звітують про засвоєння теоретичної спадщини В. І. Леніна. Майже всі показали глибокі та міцні знання творів вождя. Комісія по прийому Ленінського заліку відзначила таких товаришів як В. Лялько, Е. Харитонова, О. Єжову та інших.

В. ЄМЕЛЬЯНОВ,

член комсомольського бюро

ШКОЛА ІДЕЙНОГО ГАРТУ

За рішенням партійного комітету в університеті створено дворічну школу молодих комуністів. Її слухачами будуть комуністи, кандидати в члени КПРС, комсомольські активісти.

Програма занять передбачає вивчення ленінських праць, теоретичної і практичної діяльності партії, зустрічі з старими комуністами, борцями за встановлення Радянської влади, учасниками громадянської та Великої Вітчизняної воєн.

Систематично проводитимуться теоретичні конференції, демонструватимуться кінофільми.

Усе це, звичайно, допомагатиме слухачам підвищувати свій ідеино-теоретичний рівень.

На першому організаційному занятті, що відбулося нещодавно, перед слухачами виступили керівник школи, член КПРС з 1918 року доцент І. Г. Леонов, член ради доцент С. О. Аппатов.

Наступне заняття відбудеться 19 березня.

М. СКРИПНИК,
член ради школи молодих комуністів.

ДРУЖБА З ВОЇНАМИ

Нещодавно відбулася зустріч студентів з курсантами Одеського вишого артилерійського училища.

Від імені колективу університету воїнів привітав завідуючий кафедрою історії КПРС професор І. В. Ганевич. Зі словом-відповідю виступив представник військового училища. Потім студенти нашого університету і курсанти училища розповіли про підготовку до 100-річчя від дня народження В. І. Леніна, поділилися успіхами в навчанні, громадсько-корисні роботами.

На закінчення зустрічі відбувся концерт учасників художньої самодіяльності університету та училища.

Зустріч з воїнами була корисною і цікавою. Бажано була б організовувати їх частіше.

Доцент М. ГАЛИЦЬКИЙ.

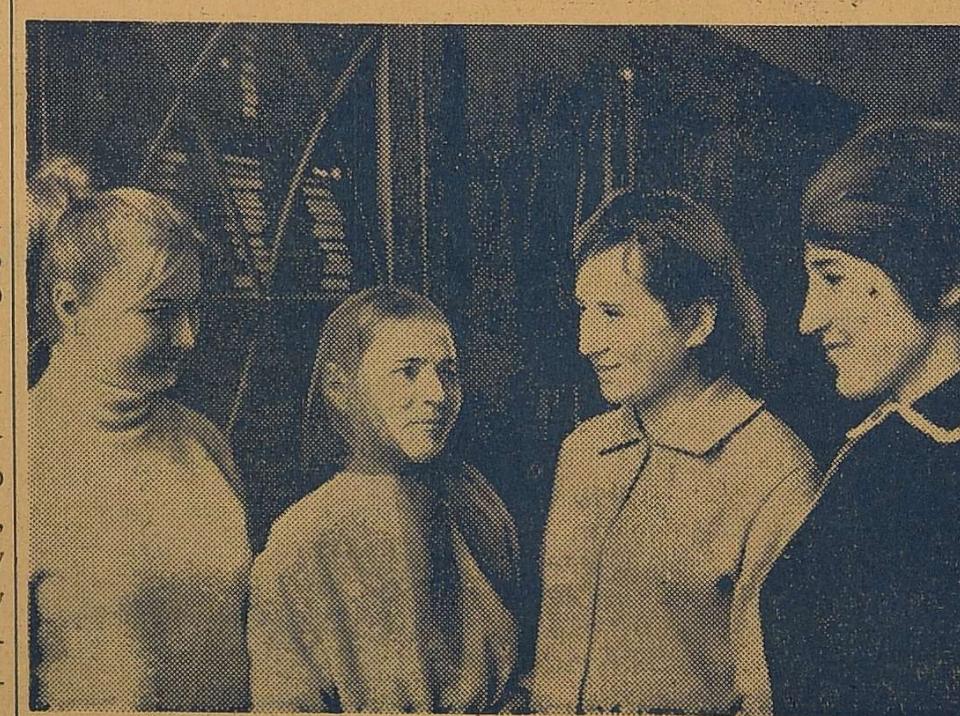
Наташа Тиселько навчається на факультеті романо-германської філології (німецьке відділення) другий рік. Вона в січні складала третю сесію. І склали її, як і всі попередні, на «відмінно».

З перших днів студентського життя вона була призначена старостою групи. І ці нелегкі обов'язки Наташа виконувала старанно, тому її на другому році навчання її було залишено на цій посаді.

Наташа — учасниця художньої самодіяльності факультету. Свято 8 Березня вона зустрічає в своїх буденних турботах, які приносять радість, дають наснаги, без яких неможливе повнокровне життя.

Успіхів тобі, Наташо, і в подальших твоїх справах!

Фото В. ШИШІНА.

За наукові кадри

ПЕРШОЧЕРГОВЕ ЗАВДАННЯ КОЛЕКТИВУ

ТРЕТЬОГО березня у великому засіданні вченій ради університету.

З доповідю «Підсумки зимової сесії 1969/1970 учбового року та завдання в галузі учбово-виховної роботи на другий семестр виступив виконуючий обов'язки ректора університету професор О. В. Богатський.

— Зимова сесія 1969/1970 року, — сказав доповідач, — була своєрідним звітом студентів напередодні ювілею В. І. Леніна. І не лише студентів. Її результати — це відповідний об'єктивний критерій роботи усього колективу професорсько-викладацького складу.

Сесія передувала значна підготовка. Питанням її проведення, зокрема, були присвячені профспілкові та комсомольські збори на курсах та факультетах, засідання рад факультетів, партійний та комсомольський активи університету, пленум комітету комсомолу, науково-методична конференція по обговоренню проблем учбової роботи на перших та других курсах.

Слід відмітити, — сказав тов. Богатський О. В., — що підсумки сесії нинішнього року є відрядними: успішність студентів діденного відділення складає 91,1 процента.

У 1967/1968 та 1968/1969 навчальних роках ці цифри становили відповідно 87,8 та 87,2 процента.

Підвищилась успішність і на вечірньому та заочному відділеннях, а в загальному по університету вона зросла за останні два роки на 3—4 проценти.

Нині в університеті 791 відмінник, 2535 студентів навчаються на «відмінно» та «добре».

Серед кращих студентів ленінські стипендіати Г. Лошицький, С. Якубінський, В. Зульце, С. Норкін, О. Некрасов, іменні стипендії отримують В. Барладяну, Т. Руденко, Н. Тиселько.

Добре склали іспити студенти — члени КПРС, комсомольські активісти.

Студенти показали добре знання суспільних наук.

З ВЧЕНОЇ РАДИ ОДУ

Поліпшилася учбово-виховна робота на перших курсах, де успішність становить 90,4 процента. Досягнуто й інших непоганих результатів.

Далі тов. Богатський О. В. зупиняється на істотних недоліках в учбово-виховній роботі.

Закріпивши досягнуті успіхи, ми повинні спрямувати зусилля колективу на розв'язання невирішених питань. А їх у нас багато. Ще не всі в достатній мірі усвідомили, що учбова робота — це першочергове завдання усього колективу університету. Окрім кафедри, кабінети та лабораторії, деякі інші ланки університету не займаються по-справжньому підготовкою висококваліфікованих спеціалістів. Спостерігається велика строкатість в успішності між факультетами, курсами. Різниця успішності студентів біологічного та механіко-математичного факультетів, наприклад, складає 13 процентів.

Особливо необхідно поліпшити роботу з відстаючими студентами. На денному відділенні, зокрема, заборгованість має 341 студент. Ще більше студентів, що мають заборгованість, на вечірньому та заочному відділеннях. А всього заборгованість мають 2187 студентів. Крім того на денному відділенні не атестовано з поважних причин 254 студента.

Take становище, звичайно, викликає тривогу і ми його повинні якнайшвидше вправити.

До тих, хто не встигає, адміністрація університету буде вживати рішучих заходів, у першу чергу, до ледарів, порушників дисципліни. З тими, хто не встигає з поважних причин, викладачам слід провадити копітку і наполегливу роботу.

Заходи адміністративного впливу вживатимемо у крайніх випадках.

Одним з основних заходів усунення недоліків, підготовки до літньої екзаменаційної сесії повинна бути ліквідація до 15 березня академічної заборгованості. Перевіркою встановлено, що ряд

факультетів не справляється з цим завданням, іноді порушує правила прийому іспитів.

За стан ліквідації заборгованості персональну відповідальність будуть нести декани та завідувачі кафедрами.

Під час підготовки до літньої сесії ми повинні звернути увагу не лише на тих студентів, які не встигають, а на усіх тих, що навчаються. Щоб досягти високої успішності, треба, перш за все, зміцнити дисципліну. Результати другого семестру поки що не радують. У перші ж дні заняття у лютому на лекціях не було близько 50 процентів студентів. У випадліні такого становища широке поле діяльності громадським організаціям.

Треба звернути серйозну увагу на порушення дисципліни деякими викладачами. У першому семестрі з їх вини було зірвано 11 занять. Найбільше порушень допускають тт. Василенко, Ткач, Орловська, Галатюк, Обозна та інші. Особливо слабка дисципліна на механіко-математичному факультеті. З 11 лекцій та заняттут не відбулося 7.

Занепокоєння викликає стан дисципліни і на фізичному факультеті. Під час сесії мали місце випадки перенесення екзаменів, заміни їх строків.

Вже тепер необхідно провести виробничі наради на курсах, комсомольські збори факультетів, на яких вирішити назрілі питання підготовки до літньої сесії.

Доповідач критикує ряд кафедр за нездовільний контроль учбового процесу, називає прізвища тих керівників кафедр, які не систематично в порядку контролю відвідують лекції, семінарські та лабораторні заняття, не приделяють достатньої уваги організації колоквіумів, спеціальних опитувань. Тов. Богатський О. В. надає приклади порушення статутних вимог.

На закінчення доповіді виконуючий обов'язки ректора поставив перед колективом університету конкретні завдання на найближчі

чи 2—3 роки, детально зупинився на проблемах перспективного планування розвитку університету.

Тов. Богатський О. В. висловлює впевненість, що колектив університету під керівництвом партійної організації справиться з складним завданням підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

ПІСЛЯ закінчення доповіді починаються дебати.

Декан юридичного факультету професор В. П. Колмаков у своєму виступі наголосив на посиленні навчальної роботи з першокурсниками. На фундаменті знань, одержаних на перших курсах, базується подальша успішність студента. Це видно на прикладі факультету, який по успішності займає перше місце. Як правило, на старших курсах студенти навчаються добре, бо з ними велається робота на перших курсах.

Треба покінчити з проявом лібералізму по відношенню до тих студентів, які пропускають заняття, не виконують курсових робіт.

— Шоб досягнути хороших показників у літній сесії, — сказав у своєму виступі заступник секретаря комітету комсомолу Володимир Матковський, необхідно всіляко змінювати зв'язки кафедр з курсами.

Комітет комсомолу, звичайно, допомагатиме в цьому.

В найближчий час зосередимо значну увагу на зміцненні дисципліни студентів. Будемо проводжувати рейди по гуртожитках, виявляти осіб, що не бажають по-справжньому вчитися.

Тов. Матковський розповідає про проведені нещодавно рейди, які засвідчили, що окремі студенти систематично пропускають лекції і, як правило, погано навчаються, мають слабкі знання. 19 лютого, наприклад, 27 студентів фізичного факультету, які проживають у гуртожитку № 1, не прийшли на лекції. У кінцевому рахунку пропуски занять породжують штурмовщину.

На трибуні — секретар партійного комітету університету професор О. В. Сурилов. Він наголосує на необхідності з безлічі завдань виділяти головне. У нашому колективі таким головним є під-

готовка спеціалістів, які відповідали б сучасним вимогам. Завдання полягає не лише у передачі студентам суми тих чи інших знань. Кожен викладач повинен формувати у студентів любов до своєї праці, виховати у них якості ідейно переконаного спеціаліста, що усвідомлює соціальну необхідність своєї професії.

Це важке завдання, бо виконання його вимагає індивідуального підходу до кожного студента.

Тов. Сурилов О. В. підкреслює, що основною ланкою в учебному процесі є кафедра, центральною фігурою якої є викладач. Він повинен передавати студентам з суми усіх знань найбільш характерну інформацію, яка відповідала б вимогам часу.

Сучасна лекція повинна відрізнятися і методикою її проведення. Лекція повинна носити орієнтовочний характер, націлювати студентів на головні питання майбутньої роботи.

Секретар партійному університету детально зупинився на питаннях якості викладання, вмілого і тактовного поводження з аудиторією.

Декан філологічного факультету доцент А. А. Жаборюк наголосив на необхідності більш вимогливо ставитись до студентів, що без поважних причин пропускають заняття, мають академічну заборгованість. У студентів немає підстав погано вчитися: вони за безпечені гуртожитками, підручниками, не відчувають матеріальної нестачі. Тому й треба з них і більш суверено запитувати за виконання ними основного обов'язку. Викладачі іноді дозволяють студентам перескладати іспити, через міру закликають їх до соціост.

На філологічному факультеті з цим покінчено. У першому семестрі ми виключили з університету 10 студентів, що потрапили, очевидно, до нього випадково.

НА РАДІ виступили також заступник кафедрою загальної фізики доцент Д. І. Поліщук, викладач кафедри політекономії доцент В. Я. Тесленко, доцент кафедри німецької філології Г. Ф. Ференс.

По обговореному питанню ради прийняла відповідне рішення.

ТАК, ЯК УЧИВ ІЛЛІЧ

НА ПЕРЕДОДНІ 100-річчя з дня народження В. І. Леніна комсомольська організація історичного факультету, як і інші комсомольські організації, складає на ювілейний рік програму навчання, роботи, життя. Ленінську програму. I почивається вона з залику. Головне в ньому — вивчення теоретичної спадщини В. І. Леніна, I це зрозуміло, бо в основі наших справ — ленінські думки, ленінські ідеї, ленінські слова — все те, що ми называемо своєю зброєю.

Комсомольці нашого факультету завершують найвідповідальніший етап Всеосвізного Ленінського залику.

...Тиша. Аудиторія № 14. За столом — комісія в складі викладачів кафедри історії КПРС доцента О. Т. Альошкіна, М. А. Скрипника, членів комсомольського бюро факультету. Іде звіт кожного комсомольця перед партією, народом, комсомолом про те, як, вивчаючи і оволодіваючи теоретичною спадщиною В. І. Ле-

ніна, комсомолець вчиться по-ленинськи вирішувати сьогоднішні завдання, всюди і у всьому виявляє готовність по-ленинськи жити і боротись за великі ідеали комунізму.

Всі учасники Ленінського залику написали реферати однієї з робіт В. І. Леніна, чи з окремих проблем ленінізму, багато з яких отримали відмінні оцінки. Це роботи студентів Н. Макеєвича, Н. Столбуненко, В. Дорофеєва, В. Красовського та інших.

Ленінський залик навчив комсомольців нашого факультету по-новому, з великою відповідальністю ставиться до дорученої справи, до свого місця в громадсько-політичному житті університету.

Особливо хочеться відзначити велику допомогу, яку надає нам партійна організація факультету. Вона постійно контролює хід Ленінського залику.

З дуже цікавими і корисними починаннями виступила кафедра історії СРСР, спільне засідання

якої з комсомольським активом факультету було присвячено дальнійшим вдосконаленню методики вивчення творів В. І. Леніна.

Ленінський залик сприяє активізації спільної діяльності суспільних кафедр і комсомольського бюро нашого факультету. Розроблено спільні плани учбово-виховної роботи, готуються теоретичні конференції з проблем суспільних наук. Багато студентів, які підготували реферати, виступляють в робітничих колективах, школах та селах області. Ця діяльність відбивається у заликових книжках і враховується при характеристиці студента як громадського діяча.

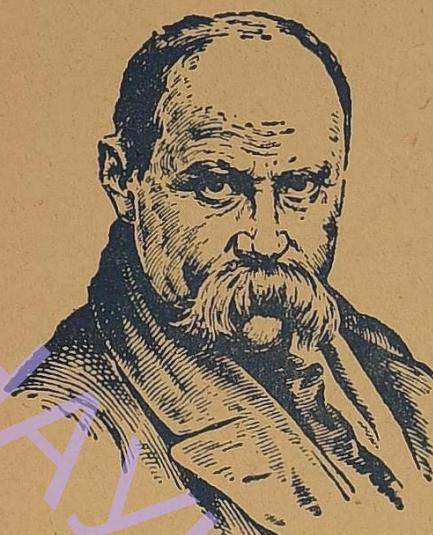
В середині березня підсумки участі кожного комсомольця у Всеосвізному Ленінському залику будуть підбиті на зборах курсових комсомольських організацій.

В. ГЛІБОВ, секретар комсомольської організації історичного факультету.

Успішно закінчили перший семестр студенти четвертого курсу історичного факультету. З 49 студентів 18 навчаються лише на «відмінно», а 12 мають лише по одній четверці.

Успіху досягнуто, перш за все, завдяки сумлінному ставленню до навчання, активній участі в практичних і семінарських заняттях.

Боротьбу студентів за високу успішність, якість знань очолює партійна група. Насамперед, комуністи самі показують в усьому приклад. Лише на «відмінно» навчаються В. Сніаренко, А. Островерхов, М. Миронов та інші. Цього ж вони вимагають від і

В історії культури і визвольної боротьби українського народу особливо яскраву сторінку становлять життя і діяльність Тараса Григоровича Шевченка — геніального поета і художника, борця проти самодержавства і кріпосництва, за соціальне і національне визволення поневолених народів. Він прожив коротке, тяжке життя, не знаючи іншого щастя, крім щастя творчості й боротьби. У своїх творах Шевченко залишив людям добре серце і свою думу про волю, братерство і гуманістичність.

Людина всебічно обдарована, глибокий, здатний на геніальні передбачення, мислитель, незрівненній лірик, сатирик, прозаїк і драматург, живописець і гравер Т. Г. Шевченко став родоначальником нової української літератури, основоположником критично-реалізму. Він — син свого народу, один з найбільших улюблених народних поетів, яких тільки знала історія всесвітньої літератури.

Глибока ненависть до всякого гноблення, палке прагнення до щастя й свободи для всіх людей праці, непохитна віра в перемогу віра в світле майбутнє — ось головні мотиви творчості великого поета.

Світова слава Тараса Григоровича Шевченка зростає і шириться разом зі словою його народу, разом із зростанням ролі й престижу нової соціалістичної України, зростанням сили й міжнародного авторитету Радянської Вітчизни.

Поета слово в бій з собою брали...

Марія КОМІСАРОВА.

Літаках, на танках, які ведуть війни — росіяни, українці, казахи, білоруси, татари, грузини, — ясніє ім'я великого співця свободи».

Олександр Ільченко занотував у фронтовій статті: «На Західному фронті ще два роки тому (1942 р. — М. П.) я зустрічав ефрейтора похилого віку Чубенка, який уголос читав напам'ять «Кобзаря». Навколо ефрейтора збиралася на полі битви не тільки українці. Тамбовці і сибіряки, грузини й білоруси, литовці і таджики — всі приходили до Чубенка за Тарасовим словом, черпаючи в ньому силу й відвагу, і, як це не дивно, ніби розуміючи все, бо ніхто не просив перекладу чи пояснення.

У польовій сумці сибіряка Перемітіна після його загибелі було знайдено пробитий осколком «Кобзар» українською мовою. Олівцем були підкреслені рядки:

Чи довго ще на сім світі

Катам панувати!

Командир авіаполку винущувачів Герой Радянського Союзу майор Валентин Еміров з шевченківським «Кобзарем» не розлучався до своєї смерті. Як згадує колишній комісар полку Денис Ляшенко, «він Шевченка любив літу, як проміння весни. В одному з боїв герой-лізгін збирав чотири месери, але й сам загинув».

Сини мої, орли мої,
Летіть в Україну.

І тепер війни нашої могутності армії несуть у серцях своїх шевченківські заклик до помсти:

Кари катам, кари.

У боротьбі за землю Тараса на

Цього року минає 130 років з часу виходу в світ першої його збірки поезій під назвою «Кобзар». За обсягом вона була невеликою (вміщено всього вісім перших творів поета). Та видатний український письменник І. Франко, оцінюючи появу «Кобзаря», говорив, що ця маленька книжечка відразу відкрила немов новий світ поезії. Геніальний поет, талановитий живописець вражає нас своєю багатобарвністю і багатогранністю. Крім поезії він залишив на ниві живопису і графіки понад 1200 робіт, і серед них багато акварелей, чудових портретів.

Кожним своїм рядком, усією геніальною силою своєї нев'янучої поезії Шевченко живий для нашого часу. Твори його виховують радянських людей в дусі любові до свободи й прогресу, в дусі поваги до трудового народу. Вони й сьогодні служать зброяю нашій партії, яка веде народи Країни Рад до світлого комуністичного майбутнього.

Державних масштабів набуло всенародне вітання пам'яті великого поета, революціонера-демократа. В нашій країні засновано ряд музеїв, споруджено величні монументи в Києві, Харкові, Москві, Каневі, Дніпропетровську, Донецьку та багатьох інших містах і селах. Після Великого Жовтня твори поета перекладені на мови усіх народів Радянського Союзу, на мови народів багатьох країн.

Світова слава Тараса Григоровича Шевченка зростає і шириться разом зі словою його народу, разом із зростанням ролі й престижу нової соціалістичної України, зростанням сили й міжнародного авторитету Радянської Вітчизни.

Поета слово в бій з собою брали...

Марія КОМІСАРОВА.

Літаках, на танках, які ведуть війни — росіяни, українці, казахи, білоруси, татари, грузини, — ясніє ім'я великого співця свободи».

Олександр Ільченко занотував у фронтовій статті: «На Західному фронті ще два роки тому (1942 р. — М. П.) я зустрічав ефрейтора похилого віку Чубенка, який уголос читав напам'ять «Кобзаря». Навколо ефрейтора збиралася на полі битви не тільки українці. Тамбовці і сибіряки, грузини й білоруси, литовці і таджики — всі приходили до Чубенка за Тарасовим словом, черпаючи в ньому силу й відвагу, і, як це не дивно, ніби розуміючи все, бо ніхто не просив перекладу чи пояснення.

У польовій сумці сибіряка Перемітіна після його загибелі було знайдено пробитий осколком «Кобзар» українською мовою. Олівцем були підкреслені рядки:

Чи довго ще на сім світі

Катам панувати!

Командир авіаполку винущувачів Герой Радянського Союзу майор Валентин Еміров з шевченківським «Кобзарем» не розлучався до своєї смерті. Як згадує колишній комісар полку Денис Ляшенко, «він Шевченка любив літу, як проміння весни. В одному з боїв герой-лізгін збирав чотири месери, але й сам загинув».

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одесского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса. Адреса редакции: Одесса, вул. Петра Великого, 2.

СЛОВО ПРО СЛОВО КОБЗАРЯ ДАРМОГРАЯ

ЛЕКСИКА української національної мови вперше найповіщше і найоб'ективніше була використана у творах безсмертного кобзаря Дармограя — Т. Г. Шевченка. Розкрити, глибше зрозуміти ідейний зміст, революційно-демократичну спрямованість і художню вартість творів Шевченка у великій мірі може допомогти історико-етимологічний коментар до деяких слів, ужитих в них.

Т. Г. Шевченко у своїй громадсько-політичній і літературній діяльності користувався моральною та матеріальною підтримкою своїх однодумців і близьких йому людей — друзів, приятелів, товаришів.

У творах Шевченка слова **друг**, **приятель**, **товариш** зустрічаються досить часто. Ці слова становлять синонімічний ряд, в якій їх об'єднує таке значення, як «блізька людина, друг». Таким чином, слово **приятель** уже в давньоруській мові стало синонімом до слова **друг**.

Слово **товариш** було запозичене у східнослов'янські мови тільки десь у кінці XIV ст. з мов тюркських.

У цих мовах воно утворилось шляхом словоскладання, із двох слів: **тавар** — «худоба, вантаж, вага, в'юк» та **ішчи** — «поміщик купцеві, який торгує худобою, скотар», або «поміщик купцеві, який торгує різними товарами, вантажник, переносник товарів».

Отже, загальне значення слова **товариш** у тюркських мовах було: «поміщик купцеві в

ською мовою з праслов'янської, в якій воно звучало як **другъ** і могло вживатись у таких значеннях: «блізька людина», «супутник», «сортник, бойовий товариш».

Слово приятель також успадковане українською мовою з праслов'янської, в якій воно утворилось шляхом префіксації та суфіксації від основи діеслова **яти** — «брати» (основа цього діеслова збереглася у сучасному взяті). У праслов'янській мові слово **приятель** могло вживатись у таких значеннях: «людина, що приймає від інших людей на схов речі, користуючись їхнім довір'ям», «мила, люб'язна людина». У давньоруській мові слово **приятель** стало ще й синонімом до слів **друг**, **приятель**: «Другъ-приятель, або товариш, участникъ»; «Другиня-Товаришка» (П. Берніда).

У Шевченка слово **товариш** як синонім до слова **друг** досить очевидно вживати в реченні — «Дуже давній твій друг-товариш Т. Шевченко».

Та в творах Шевченка слова **друг**, **товариш** вжиті у деяких нових значеннях. Так, слово **друг** у нього вжито в значенні **коханий**: «Щасливий! Я, друже, з тобою щаслива».

Словом **товариш** образно названо коня та ніж: «Ярина дає зброю, а Степан сідає коня, свого товариша», «Ой виостро товариша, засуну в халиву та піду шукати правди і тієї слави».

На початку ХХ ст. слово **товариш** стало вживатись ще й у значенні «однодумець, член партії більшовиків», а після Жовтня і в значенні «громадянин».

Його торговельних справах» (Доречі, в значенні «поміщик комусь в якихось справах» слово **товариш** вживалось і в українській, і в російській мовах аж до Жовтневої революції. Наприклад, товариш прокурора, товариш міністра тощо).

Однак, уже в XVII ст. як це засвідчено в «Лексиконі словено-російськім» П. Берніди, слово **товариш**, зберігаючи своє старе значення, стало ще й синонімом до слів **друг**, **приятель**: «Другъ-приятель, або товариш, участникъ»; «Другиня-Товаришка» (П. Берніда).

У Шевченка слово **товариш** як синонім до слова **друг** досить очевидно вживати в реченні — «Дуже давній твій друг-товариш Т. Шевченко».

Та в творах Шевченка слова **друг**, **товариш** вжиті

В останні години підготовки до генерального контрнаступу на Курсько-Орловській дузі, коли кожен воїн знат, що атака — завтра на станції Пергуба, що поблизу міста Медвежогорська. Снігу — по коліна. Прокладаємо через сосновий ліс першу лижну трасу. Звичайно, у лісі дуже гарно: засніжені ялинки, берези, і якесь п'янке, насищене ароматом дерева, повітря.

Ішли зі швидкістю півтора кілометра на годину, не відчуваючи втоми. Вже десь під вечір, вибрали зручне місце, скинули з плечей рюкзаки. Мороз 25 градусів, але холоду ми не відчували. Хлопці, розклавши багаття, взялися розбивати палатку, а дівчата — готувати вечерю. Щоб не провалюватися у снігу, працювали на лижах.

Спали міцним сном. Було тепло, бо серед палатки влаштували плитку, у якій цілу ніч горіло сухе віття. В обов'язки чергового входило «пітрумувати» у палатці температуру і оберігати нас від можливого нападу вовків, ведмедів, рисів.

Вранці знову в путь. Наврugi — снігова цілина. Лише часто зустричаються сліди лося. І тиша, тиша. Дерева здаються якимись казковими, вбраними у брильянтові сніжинки, які щораз відсвічуються багатобарв'ям, переливаються у яскравосліпучих сонячних променях.

Десь під обід між командами «Хімік» та «Фізик» відбувся футбольний матч. Кожен вперто і на поганість оберігав свої ворота...

Під вечір ми добралися до селища Гирвас. Місцеві жителі почастували нас чаєм, розповіли про тутешні звичаї. У цьому ж селищі спостерігали північне сяйво.

Під час походу ми побували у Марциальних водах, спускалися до мальовничих озер, зустрічались з жителями селищ, збиралі цікаві відомості про природу, народне господарство.

Усього, що ми бачили і чули під час походу, — непередати. Скажемо лише, що похід був корисним і цікавим.

Довго буде нам Карелія снитися!

Л. ГЕНСИЦЬКА;
Л. СТАРОЛАД, учасники
походу, студентки IV курсу
хімічного факультету.
НА ФОТО: знайомство з марципаном.

Редактор М. РИБАЧУК.

Зам. № 1174—1000.